

Verhalen te over: 'eenvoud geeft innerlijke kracht'

Cadeautjes van de paus

Clara en haar armoede vormden een hoofdpijndossier voor kardinaal Hugolinus. In het begin had hij het verlangen van vrouwen om zonder bezit te leven gerespecteerd en zelfs aangemoedigd, want dat was mooi en evangelisch. Bovendien kon hij zo veel makkelijker de kloosters onder pauselijk gezag brengen. Arme zusters konden toch geen belasting betalen aan hun bisschop.

Maar nu, tien jaar later, bleek dat ze te optimistisch waren geweest. Leven in armoede was populair, maar wie draaide ervoor op? De burgers en boeren die het niet breed hadden. Die last was zwaar! En geld om een fatsoenlijke kerk te laten bouwen hadden de zusters ook niet. Bisschoppen probeerden hen te helpen door openbare preken te organiseren met een collecte voor de zusters, of door aflaten te verlenen aan mensen die de zusters financieel steunden. Het hielp allemaal, maar niet genoeg. Hugolinus en andere prelaten waren bang dat zusters zelf moesten gaan bedelen. En dat moest voorkomen worden!

Toen Hugolinus tot paus was gekozen en de naam Gregorius had aangenomen, besloot hij het anders aan te pakken. Hij zag in dat een beetje bezit veel beter was dan helemaal niets. Als hij nou Clara kon overtuigen, dacht hij, zouden die andere kloosters wel meegaan. Dus toen hij in Assisi moest zijn voor de heiligverklaring van Franciscus, ging hij naar San Damiano om met de abdis te overleggen. "Wordt het geen tijd dat jullie wat grondbezit aanvaarden? Je weet maar nooit wanneer je het nodig hebt. Misoogsten, plunderende soldaten, epidemieën: je weet maar nooit." Clara's ogen bliksemde. Moest ze het hem nog eens uitleggen? Wat zouden de mensen ervan vinden als de zusters volop te eten hadden terwijl zij zelf honger leden? Veiligheid kopen, was dat de leer van Jezus, de nalatenschap van Franciscus? "Ja maar", ging de paus verder, "als je bang bent omdat je de armoede beloofd hebt, dan kan ik je daarvan ontslaan." Clara was een ogenblik sprakeloos: hoe kon de paus nou denken dat je de navolging van Christus in de uitverkoop kon doen, alsof je op de markt een pond olijven staat te verkopen. Hij snapte het echt niet. "Niemand kan mij ontslaan van de navolging van Christus, niemand, nooit, nergens." De paus keek bedremmeld en vertrok eerder dan hij gepland had.

Een paar weken later ontving Clara een pauselijke brief met de plechtige verzekering dat niemand haar en haar zusters kon dwingen om bezittingen te aanvaarden, het privilege van de allerhoogste armoede. De vreugde was groot bij de zusters. Clara bewaarde het perkament zorgvuldig en verwerkte de tekst in haar regel. Na haar dood zongen de zusters in de liturgie op haar feest triomfantelijk:

*Cadeautjes van Gregorius
kon ze niet aanvaarden;
met Christus wou ze geen bezit,
ja niets op deze aarde.*